

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Melyben: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — III.
Vidéken: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 III.

Írta szerkesztő:

Dr. Varga Lajos

Feloldó szerkesztő:

Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Aprilis elsején új előfizetést nyitunk a Debreczenre. Kérjük azokat a t. előfizetőinket, akiknek előfizetése március havában lejár, hogy az előfizetés megújításáról gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadály történjék. Egyben kérjük a lakóhelyváltoztatások szives bejelentését.

Barázdák.

Megint ránk támad a rikkancos ujság a Jánosi Zoltán lapja. Tudja mindenki, miért szórja a tajtékot, de azért bennünket örvendeztetnek mégis ezek az aljas támadások, mert hiszen ezek igazolják, hogy a helyes uton járunk. Mert a függetlenségi és 48-as párt vezetőségére az volna a megalázó és megbecstelenítő, ha a „Debreceni Reggeli Ujság” úgy a mint köznyelven mondják, a „kis piszkos” — dicsérré.

De azért nem hagyhatjuk szó nélkül még se a „kis piszkos” pimaszkodásait, már csak azért sem, mert a Schwarzoz Izig (je lenleg Székely Imre) dolgáról, amiről a „Debreceni Független Ujság” rántotta le a leplet, feltűnő módon haligat és egyetlen szóval sem mer védekezni a vád ellen, hogy t. i. a Kristófik belügynök előszobájában lebzelt. Ez a dolog tehát való, mert régi igazság: qui tacet, consentire videtur.

Hát most már hányhatja a tajtékot a „ceselédki-futó”-ból vedlett főszerkesztő, akinek azóta vannak szerkesztői ábrándjai, mióta a Tisza-palota tetejéről lezchant. Ez a zuhanás az ő kerrierjérek az előidézője volt. A bádogosinasból így lett ceselédki-futó és aztán lapszerkesztő. Ha pedig még soká tart az ország ezen bitang állapots, lehet belőle még királyi biztos is.

Ha figyelemre érdemesíti valaki a Jánosi Zoltán lapját, a melynek vezető helyén gyakorta lehet látni a nevét is, tapasztalhatja, hogy a „Népszava” iránya feltűnő módon érvényesül a „kis piszkos”-ban.

Ez a „kis piszkos” folyton gunyolja, piszkolja a hazafiságot. Folyton úgy írja: „hazaffy”-ak, „hazaffyaskodás”, stb. Hát ez is mutatja, hogy a darabontok szemétdombján él ez a silány sajtótermék. Hogy miként fér össze mégis a „ceselédki-futó” és a világmegváltó szeretet nagytiszteletű papjának neve és elve, arról nem is beszélünk, csak egyszerűen rámutatunk erre a szövegre Gondoljon aztán róla mindenki, a mit akar . . .

Régi igazság: madarat tolláról, embert barátjáról ismerni meg. Ime a nagy hazafi Jánosi Zoltán együtt evez a Kristófik előszobájában lebzelt Székely Imrével.

Hová juttatja az embert, az elvakult gyűlölet! Elrettentő példája ennek a kétségtelenül kiváló, de fékevesztett tehetségű Jánosi Zoltán.

Mily szédületes zuhanás: eljutni itju Móricz Páltól — Székely Imréig!

No de az is igaz, hogy de gustibus non est disputandum . . .

Uj orvosság.

Írta: Bakonyi Samu.

Lesz-e választás vagy nem? Ha két ember összekerül az utcán, ezen vitatkozik. Mi pedig azt ajánljuk a vitatkozóknak, hogy ilyen izgató kérdéssel ne foglalkozzanak. Bizony még kiteszik magukat annak a szörnyű veszedelemnek, hogy — ha nem is a minisztertanács — de legalább is Kristóffy feloszlatja őket. Maholnap már semmi sem lesz meglepetés Magyarországon. Minthogy zártkörű társaságban is tilos politikáról beszélni, miért ne lehetne az utcán járókelők politikai beszélgetését is megtiltani? Hiszen ez bizonyos körülmények között még veszedelmesebb lehet. Igaz, hogy nehéz volna az ellenőrzés. De ezen is lehet segíteni. El lehet például rendelni, hogy ezentul csak bizonyos órákban és meghatározott ut-

Bertalan fia.

Írta: Hegedüs-Bite Gyula.

Bertalan felesége hazament a szüleihez egy hétra. Először távozott el mellőle, mióta egybekeltek. Este volt. Bertalan nyugodtan olvasta az ujságot és szivarozott. Pontban tíz óraker fölkelt a székéről, levetkőzött és belefeküdt az ágyába. A harmadik emeleten laktak. Forró nyári éjszaka volt, az ablakok nyitva. Az égen megtépett szélű felhőfoszlányok veszelegeltek. Egyikük-másikuk menni próbált és úgy látszott, mintha beleakadtak volna a sarlólalaku holdba.

Bertalan ágya úgy állott a szobában, hogy éppen az eget látta onnét. Nyitott szemmel feküdt és a holdat bámulta. Mikor megunt, fordult egyet és behunyta a szemét. Nem tudott elaludni. A fiatalkora jutott az eszébe.

Es nem tudta elhajtani a gondolatait. Végigélte az egész életét, gondolatban. Sokat szeretett. Ugy érezte, hogy meleg árnyak suhannak keresztül a szobán. Táncolnak és ölelkeznek egymással. Azok az asszonyok; a forrók és szilajak.

Halk melódiákat hallott, amelyek színesek voltak és vérbezsongók. Jöttek, jöttek az

asszonyok. Az egyiknek nagyon halvány volt az arca. Talán azért szeretete meg, hi tudja? A másiknak szőke haja volt és fekete szeme. Lázasan fekete szeme Ekábi totta vele és őrjöngött érte. Azután megadta magát és otthagya.

— Furcsa a szerelem — mormogta és ásított.

Jöttek a többiek. Bertalan tehetetlenül hanykolódott az ágyában. Jött az utolsó: a felesége.

Most már lelkiismereti furdalást érzett. Nem először. Sokszor támadt föl a lelkében, de elhajította, mert félt tőle. Most nem tudta. Csendesség pihent köröskörül. Az utca nesztelen volt. Az órája egyhanguan ketyegett mellette az éjjeli szekrényen. A lelke pedig beszélt:

— Nézd, itt jön egy leány. Ártatlan, fehér leány. Te meglátod és nem szeretsz bele, csak végtelen nyugodtság tölt el. Azt gondold, hogy jó volna vele együtt élni. Háziasan nevelték, főzni is tud és takarékosan bánik a pénzzel. Az anyja is úgy tesz.

Nem gondolsz arra, hogy ez a leány élni is akar. Csak arra gondolsz, hogy jó volna egyszer már neked a nyugodt élet. Mert te már erőtlen vagy és szürke ködben

látod az életet. Mert te kiölt vén számar vagy és az asszonyok, akiket szerettél, megöregedtek. Ha az önzéstől látnád — nem az igazságot, az sok — csak a méltányosságot, itt kellene hagynod ezt az életre megérett leányt és ha már mindenára meg akarsz nőszülni, özvegyet kell elvinned. Egy két évvel fiatalabb is lehet, mint te. De élt legyen.

Bertalan kinosan fordult meg. A lelke pedig beszélt tovább.

— Miért teszed boldogtalanná ezt az asszonyt? Elrabolod tőle a legszebb éveit. Ellopod tőle a tavaszt, amelyben joga volna virágozni. Ha megcsalna, ne vedd tőle rossz néven és ne dühöngj, mert ez lenne a legtermészetesebb. Mert ha jön egy férfi — olyan, mint te voltál fiatalkorodban — és megmutatja neki a tavaszos életet, az élvezeteket, lelki gyötrődést szerzel neki Földébred benne a lelkiismeret és nem akar megcsalni, mert örök hűséget esküdött neked. És meg fog csalni, mert úgy jobb Neked engedned kellene, hogy az asszony idegen, erős férfiakkal szerelkezze és bocsánatot kell tőle kérned, hogy csak egy percig is kétségben volt. afelől, vajjon meg szabad-e ezt tenni? Mert az nem család;

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenki
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testi erőt, megszünteti a köhögést, vándorlatot, éjjeli izmódást.

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárúhá-
ban. — Ára 6 pengőért 4-5 koron.

vonalakon szabad sétálni, akkor talán elég lesz a detektiv-testületet megtízszerezni. A magyar nemzet mai szabadságának ez az általános rendőri felügyelet teljesen megfelelne.

Aztán a kíváncsiság izgató. És a nép jólétét mindenkiféle szíven hordó kormány ellensége minden ártalmas izgalomnak. Hiszen hány diszes küldetés előtt jelentette már ki, hogy a közrend és az állami tekintély követelményei előtt minden más szempontnak háttérbe kell szorulnia. Szorítják is szorgalmasan. Majd minden napra esik valami nagy államférfiúi cselekedet, a melynek feneketlen bölcsesége mind a béke helyreállításának az érdekét szolgálja. Kár azért kíváncsinak lenni, Fejérváry bécsi útjára lesni. Hoz-e új választást vagy nem, most vagy később, majd megvállik. Minek foglalkozunk a bizonytalannal, mikor kételkednek és reménykedőknek egyaránt egészen bizonyos dolgokkal kedveskedik a haladó gondviselés.

Vasárnap egy történelmi idézet miatt, amelynek szerzője Kossuth Lajos, a gyászünnepek szónokát ott a Kossuth Lajos sírján akarta letartóztatni a rendőrkapitány, Komárommegyében március 15-én a Talpra magyar szavalóját valószínűleg letartóztatta a esendőrhadnagy. Kegyelet és szólásszabadság! Háttérbe szoruló „szempontok“. Személyes szabadság? „Háttérbe“ vele! A gondolatok közlésének, a sajtónak teljes szabadságánál is előbb való a rend, mely a „fektelen“, sőt „lelketlen“ izgatás miatt sehogyse akar helyreállni. Hiszen mepróbálták mindent. Félhivatalos vezérekben, jolsvai és újpesti deputációk, kül- és belföldi hírlaptudósítók előtt tett erélyes kijelentések és mindenféle intő szövegek, mind haszontalanok bizonyultak. Az ellenzéki sajtó tovább izgat.

Megpróbálták az erősebb kurát. Öt-ször-hatszor tizszer elkobozták lapjainkat. Mind nem ért az semmit. A lázítás tovább folyt. Ekkor egy fényes gondo-

lat világította meg a haladók ösvényét. És a ragyogó eszme hamarosan szomorú és gonosz tetté vált. Az emberszeretet és népjogok apostola ezer meg ezer éhező gyermek és nyomorék koldus kezéből vette ki a kenyeret, csak hogy az újságok utcai terjesztését megakadályozza. Mit lehet még az állami tekintély megmentése érdekében megrabolni, ha ez a hatalmas támadás is kudarcot vallana?

Sohase busuljanak a féltett közrend megriasztott gúggesintt barátai. Kristóffy és társainak leleményessége nem ismer határt. Ha az elnémitott rikkancsok alkonyát nem követte az észsaka esendje, van még keserűbb orvosság is. (Ahol a patika olyan bőven terem, másképp nem is lehet.) Pesze jónál jobbak vannak, de kár is, hogy nem lehet mindjárt a legradikálisabb szerek alkalmazásához fogni. Így például nyilvánvaló, hogy a szabadság káros miazmáinak, az alkotmányosság veszedelmes ragályának szét-hurcolásában legnagyobb része van a postának meg a vasutnak. Milyen jó volna, ha a „haladás“ nagyobb dicsőségére ezeket is be lehetne tiltani. De hát ezek szállítják az államrend megmentőit is: az üdvös rendeleteket, kijózanodott és mindig józan újságokat, a „félkezű honvéd“ kalendáriumát és mindenrendű darabontokat. A posta és a vasut tehát menekül a betiltás alól. Hanem azért ezentúl mégse szolgálhatja a közlekedés szabadságának szentségével a szorongatott sajtószabadságot. Sőt Kristóffy ur ma felcsapott kereskedelmi miniszternek és szigorúan megtiltotta a postahivataloknak és a vasutaknak, hogy olyan újság-szállítmányokat továbbítsanak, amelyek legalább egy órával az illető vonat elindulása előtt fel nem adtak. Feladási helyekül pedig kijelölt az egész főváros területére három postahivatalt s ezeken kívül a hírlapokat sehol feladni nem lehet.

Magyarul ez a muszkaországi ren-

delet az előleges cenzura életbeléptetését jelenti. A „törvényes“ belügyminiszter (aki azért semmisíti meg a főváros közgyűlésének a királyi biztos kirendelése ellen hozott tiltakozó határozatát, mert a törvény ilyen határozatot a törvényhatóságok jogai között fel nem sorol), aki, amint mindenki tudja, a törvénynek szelleméhez és betűjéhez egyforma hűséggel ragaszkodik: mai rendszerét a sajtótermékek ellenőrzésének nevezi. Ők, akik minden törvény-szegésre paragrafusokat vadásznak, aligha az e fajta ellenőrzésre egész sajtó-jogunkban egyetlen törvényes rendelkezést mutathatnának. Az egész arra való, hogy csak az olyan gondolat kerüljön napvilágra, amelyet az ügyészi cenzor approbált. Erre eddig nem volt elég idő. A vonatok az újságok száz-ezreit szerterőpitik az orra elöl. Ezentúl nem úgy lesz. Még a lefoglalt hírlapoknak a „törvénytörő“ cikk kihagyásával rendezett u. abb kiadása is csak abban az esetben továbbítható, „ha ez sajtórendészeti szempontból akadályba nem ütközik“. Az új kiadásról „a postahivatal a sajtóügyi vádhatóság szolgálattételre kirendelt tagját azonnal értesíteni köteles.“ És így tovább. Ne mondja senki, hogy nem haladunk.

Miért volnánk hát kíváncsiak arra, hogy lesz-e, vagy nem lesz választás? Ez a hatalom nem ad a nemzet akaratára semmit. Berendezkedik és behurcolkodik a „béke-klubba“, ahonnan uralkodni akar Magyarországon, hadat izenve minden jognak, minden szabadságnak, minden tisztességnek.

Visszapillantás

Reformtörekvések XIX. században.

Írta: dr. Nagy Ernő egyetemi tanár.

II.

A nemzet kiváló politikai érzékét alkotmányunk számos és számos esetben bizonyítja, melyek következtében nálunk a közélet egészen más politikai jelleget nyer, mint a kontinens nyugati államaiban. Így, hogy csak néhányat említsünk fel:

élet, amit te vele élsz. Neked többé nem lehetnek gyermekeid, mert egész életedben könnyelmű voltál. Az a nő, akit asszonyodnak nevezel, csak kiszolgáló.

Bertalanak verejték csurgott le a homlokáról. Szidta a forró nyári estét, a csöndet, a holdat és — elaludt.

Hanyattfekve jött rá az álom. És a lelke még akkor sem hagyta nyugodni. Azt álmodta, hogy ébren van és nyugtalanul fekszik az ágyában. Az ablakon bevilágít a sarlóalakú hold és rongyos felhőoszlopok ténferognak körülötte.

Egyszerre beszállott az ablakon egy árnyék. Bertalan remegett és kinyújtotta a karját. Magas termetű szép fiatal ember volt a besurranó, Eppen olyan, mint ő régen, fiatalkorában. Bertalan látta, hogy ugyanaz a jószabású fekete ruha van rajta, amelyet ő hordott husz éve, amikor lefényképezte magát. Most is ott függ a kép az íróasztala fölött.

Az árnyék odalibbent az ágya elé és beszélni kezdett:

— Bertalan, ismerse-e? Bertalan, én vagyok a te fiad!

Bertalan halálsápadtan nyöszörögte:

— Nekem nincs fiam... Nekem soha sem volt fiam...

Az árnyék szólt:

— Ha husz éve megházasodtál volna, most én lennék a te fiad. Ha nem tördelted

volna szét az erődöt, most én volnék a te fiad. Ha husz éve azt mondtad volna egyiknek a sok közül: légy a feleségem, most én volnék a te fiad.

Világos árnyak suhantak be a szobába. Asszonyok voltak. Bertalan rájuk ismert. Ott volt köztük a nagyon halvány arcú, meg a szőke haju és fekete szemű. Sokan voltak. És a szoba zsongott a suttogásaiktól. A fiu rájuk mutatott:

— Bertalan, nézd, ezek az én anyáim. Mindegyikben van a te véredből és még sem tudák megszülni a testemet, mert te egyikőtől rögtön a másikhoz rohantál... Bertalan, mért nincs nekem anyám!...

Bertalan örülten kapkodott a fejéhez. Reszketett a félelemtől. És az árnyék nem szánta meg.

— Bertalan, miért kell nekem testtele nélkül bolyonganom a Nirvánában? A Nirvána csak azoknak boldogság, csak azoknak megnyugulás, akiknek tombolt a testük; akiknek volt testük! Bertalan, irtóztató a soruk a meg nem született lelkeknek! Lelátanak a földre, ahol testek tolonganak. Fiatal testek, vér nyargal bennük és indulat meg szenvedély. Szeretnek és undorodnak a testek; kiabálnak és hallgatnak a testek. És az apáik könnyelműsége miatt meg nem született lelkek örülten kavarnak a semmisségben s mikor látják, hogy földön életes testek ölelik egymást, kénköves esőt szeret-

nének a földre zudítani, nehogy megszülessék más valaki, mikor ők nem születhettek meg... Mert ott, a lelkeket tartó semmisségben bálvány a test és a test az Isten. Onnan azt látjuk, hogy mindaz, ami elmulik, más alakot ölt, az a fonséges; és ami mindig ugyanaz marad, az az aljas, az a közönséges. A test, a test a fonséges és a lélek a hitvány. A test az isteni, a drága, a szent...

Bertalan, mért nincs nekem testem? Mért nem lehet már nekem soha testem? Mért nem szerethet és mért nem jajgathat a testem, az én testem? Mért nem sóvároghat az én testem a Nirvána után?... Bertalan, mért szívtad magadba sok buja asszony melegét?... Bertalan, mért nem tudhattam én magamról csak egy peroit, csak egy pillanatig?...

Hirtelen nagyobbodni kezdett az árnyék. Folyton növekedett. Óriássá vált. Föl-emelte a kezét.

— Bertalan, megöllek!

Bertalan rémülten kapaszkodott az ágyába. Segítségért akart kiáltani. Nem tudott. Egyetlen hang sem jött ki a száján. A torkát összeszorította valami. Fuldokolva hörgött és kétségbeesetten kapkodott hang után.

Körülbelül abban az időben, midőn a nyugati államokban a köztisztviselők családi tulajdonba mennek át, nálunk az aranybulla kimondja, hogy köztisztviselőket (megyéket, megyei ispánokat, más méltóságokat) örökös adományozni nem szabad. Ugyancsak az aranybulla egyenlően védi a személyes szabadságot és ellentétlenségi záradékával biztosítja az alkotmányt.

III. András alatt, 1298-ban, az u. n. tanácsbírók már a felelős kormány intézményének csirait rakták le, más népeket megelőzve. Ez azután fejlődésnek indul és az 1607. V. és VII. t. c. pontosabban szabályozza: A király ténye jogilag csak akkor érvényes, ha a kir. tanácsossal végzi, a tanács tagjai pedig személyükben és vagyonukban az országgyűlésnek felelősök. A XVI. században keletkezik nálunk a szt. korona elmélete és Werbőcynék örök érdeme, hogy ezt megővta a fejedéssel. Mert különben senki nekünk el nem hinné, hogy magyaroknak már ebben a korban az államtól olyan tiszta jogi felfogásuk volt, a melyre a világ tulajdonképp csak a XIX. században jutott el.

Ez elmélet szerint minden jognak alanya és forrása a szent korona, tehát se nem a patrimonális ur, mint akkor tartották, se nem a polgárok atomistikus tömege, mint azt a raktikális bölcsészet később hirdette, hanem a szt. korona egész teste, vagyis a nemzet. Már most a király viseli a koronát, tehát ő bírja is a hatalmat, de nem korlátlanul, hanem csak a nemzet részesezésével gyakorolhatja. A nemzet tagjai éppen ezért a szt. korona tagjainak tekintettek.

Vajjon ez nem felel-e meg egészen a mai nap uralkodó tanak, habár a középkor symbolikus nyelvén kifejezve?

Ma azt mondjuk minden közhatalom alanya az állam. A király, mint az állam feje bírja a hatalmat, de nem korlátlanul, hanem polgárok részesezésével gyakorolja, a kik az állam (szt. korona) tagjainak nevezetnek.

A XVII. és XVIII. században a trónörökös rendjét nálunk országos törvények szabályozták; az alkotmányosság pedig a koronázás (hitlevél, eskü), valamint számos más intézmény hivatott biztosítani. Abban a korban történik ez, midőn a kontinens más államaiban a trónörökös rendszerint patrimonális jogon, családfői rendelkezésekkel, kölesönös örökösödési szerződésekkel, végrendeletekkel, tehát magánjogi alapon nyer szabályozást. Az uralkodói abszolútizmus pedig olyan virágzásban van, hogy több író ezt az időszakot az abszolútizmus korának nevezi el.

Ilyen volt a helyzet és jogi rend Magyarországon, ép ezért könnyen megérthető, hogy a XVIII. század politikai mozgalmi minket másként érintettek, mint a többi nemzeteket.

Az elvont elméletek, tervezetsek, töprenkedések arra nézve, hogy milyen tartalommal és miként kellene valamely alkotmányt létrehozni, minket hidegen hagytak. Nekünk meg volt az ősi alkotmányunk és nem igen törődünk az absztrakciókkal. A mi törekvésünk nem is az volt, hogy leromboljuk a létéről, hogy a régi alapokat elvetve helyébe új rendet léptessünk, hanem éppen az ellenkező, hogy fenntartsuk, megvédjük az ősi jogrendet, hogy a maga igaz természetében elismerjük és érvényesülhessen. Míg tehát más nemzetek rombolásért és egy eddig előttük ismeretlen, új rend behozataláért küzdöttek, addig mi a fennálló jogért törtünk lázdzsát.

Igy érthető meg, hogy 1791-ben is, midőn máshol már a világ új rendjeért gyultak lángra, mi nem kisebb lelkesedéssel a régi alkotmány biztosítását iktattuk a törvények közé. Sőt az történt meg az 1826-7 országgyűlésen is a III., IV. és V. törvények között. És csak akkor keletkezik az a mozgalom, mely célját érve az 1848-iki törvényekhez vezet.

Nálunk ennek nem is volt kettős iránya hanem abban összpontosult, hogy a kor szellemének megfelelően elfogadjuk a jogi egyenlőséget, a mit azonban nemely idegenből átvett intézmény (újság, jobbágyosság, stb.)

elhagyása mellett leginkább azáltal érhetünk el, ha ősi alkotmányt az összes magyar népre kiterjesztjük.

Ennek felel meg, hogy az 1848-iki törvények előbeszéde a törvényhozás céljairól ekként nyilatkozik: „Korok és Rendek nem kérték figyelmüket azokra fordítani, amit az összes magyar népnek jogban és érdeken való egyesítése, az ország törvényes önállósága és függetlensége, a nemzet alkotmányos életének a kor igényei és a körülmények sürögés volta által szükségelt kifejtése halaszthatatlan megkívánt.”

Ennek felel, hogy a márciusi ifjak által kihirdetett híres pontok sem tartalmazzanak mást, az egyenlőség által megkívánt tételek (urbériség eltörlése) mellett, mint az alkotmány kiterjesztését és megerősítését.

Sőt így vagyunk az 1848-iki törvényekkel is. A jobbágyosság megszüntetése mellett, a politikai jogok gyakorlását az összes magyar népre kiterjesztik, miután már 1895-ben a hivatalképeség és a birtokképeség a nem nemesekre is kiterjesztetett. A sajtószabadságról maga a törvény mondja, hogy az visszaállítatik, továbbá a nemzeti címre ősi jogaiba szintén visszaállítatik. Erdélylyel az unió és a Partium bekebelezése a szt. korona régi jogainak elismerése. A vallásszabadsággal és egyenlőséggel az a küzdelem nyer befejezést, mely kezdetét már a XVIII. században vette. Az u. n. polgári szabadságjogok szintén csak kiterjesztetnek. Eddig a nemeseket illeték meg most az összes magyar nép bírja. Még az ujnak látszó felelős miniszteriumnak is volt már előzője, a felelős kir. tanácsban, habár az később alkalmazat nem nyert.

Igy az 1848-iki törvények nem jelentenek eltérést a régi alaptól hanem alkotmányos életünk fejlődésének egy további fokát alkotják. Azért ez az irányzat nem is tekinthető forradalomnak az állami renddel szemben, hanem annak korszerű átalakítását végzi, hogy így az ősi alkotmány a második évezredbe megerősödve juthasson fel. A nemzet március 15. ikének ünnepelésével fejezi ki halálját mindazok iránt, a kik az 1848-iki alkotásoknak munkás részesei voltak. Így a márciusi ifjak iránt, a kiknek nevét a történelem lapjai örök és a kik lassabban haladó ország gyűlést megelőzve, kifejezésre hozták a nemzet óhaját és ebben hű tolmácsai voltak a közérzetnek. A hála kegyeletével adózunk a nemzet vezéreinek, a kik a nagy izgalmak között is megőrzik a magyarságot jellemző erős közjogi érzéket és az állami lét két nagy tényezőjét, a hatalmat és a szabadságot egyensúlyban tartják, jól tudván, hogy a hol csak az egyik érvényesülhet, ott megdől az állam.

De a nemzet hálával adózik még azért is, hogy az átalakulás nagy munkáját akként vezették, hogy az alkotmány megmaradt ősi alapjain, így megőrizték az erőt, melyet csak a történelmi alkotmány nyújthat. Az ilyen alkotmány lehet hézagossabb, de a néppel együtt fejlődött ki. Ezer esztendő alkotmány annyira összeforrt a néppel, hogy végre az, az állami élet másként elképzelni sem tudja. A világ is majd csak megérti, hogy ezt a nemzetet, a már eredetileg jellemző közjogi érzéke, az eltérő ezer esztendő mult, szokásai, erkölcsi, politikai gondolkodása olyanná tették hogy másként, mint saját alkotmányára szerint kormányozni nem lehet.

SZÍNHÁZ.

Zenedei hangverseny.

Az e hó 25-iki nagy hangverseny próbái javában folynak a Zenedében és az avatottak, kik tanui ezen próbáknak, őszinte lelkesedéssel néznek a jelentős estély elé, mely nagyobbobbszt új műsorazamokat nyújt az érdeklődőknek.

Figyelmünket három tényező is köti le, mert a világhírű vendégművész jelenlétén kívül élvezendjük a városunk saját kiváló erőiből megalakult zenekart és a vegyes énekharust. Az elsővel Fűredi tanár fáradozik dicséretes erélylyel, utóbbi Husz

tanár érdeme, aki helyénvaló tapintattal és szerenéses érzékel válogatta össze kiválóbb énekeseinket siterült énekkarrá.

Impozáns volta mellett is gyönyörű látványt nyújt a 16-20 bájós fiatal hölgy kedves csoportozata, a kitűnő hangú férfitagok komoly keretében. Midőn pedig ajkukról felhangzik a csengő leányhang, a könnyen léggyan hajló madárdal, virágos himzsként a térfiregisterek hatalmas hullámszán, akkor gyönyör költözik a legfásultabb kedélybe is és — mint Liszt mondja — elérsz a szürke köznapság kiabáló szöszata, elülnek ama zaklató indulatok, melyek a halandó tudatát oly lealadó békókba verik. A közel 40 tagból álló énekhar vasárnap Gollnak a „Szeretet” című, kantatészerű művét adják elő.

Gondos, mélyenjáró, értékes mű ez; édes melódiaját érdekes lantrapunctikus ellenszólamok díszítik, új kombinációkat teremtve a jóleső harmóniaknak. Ünnepléses, magasszárnyalású hangulatával valódi ódává nemesedik és méltó lenne bármely oratorium finalja gyanánt szerepelni. A zenede vegyeskara remekül juttatja érvényre e nagyszabású mű minden szépségét s a concertáló maganszólamokból kiáramló hatalmas együttesek valóban ünnepi hangulatot, igazi művészi pillanatokot teremtenek.

Igen dicséretes az a fenkölt odaadás, melylyel a különben annyira elfoglalt tagok a sokszoros próbákon megjelennek, az a nemes vetekedés, melylyel a nehéz feladat megoldására törekcsenek, önzetlenül, pusztán az előttük nem idegen muzsa egyetlen hívasára.

Ha városunk többi muzsikusi is példát vennének tőlük, hogy mily kitartó szeretettel kell a művészettel foglalkozni, ugy nem kellene panaszkodni az oltárnak időnként kialvó áldozati lángjai miatt.

Semmiel sem könnyebb feladat vár a zenekarra is. A modern értékkel bíró zene-stilusnak három egészen eltérő megjelenését mutatják be, midőn Haydon naiv, gyermekkedélyű Es dur symphóniája mellé a komolyan deklamáló Bohmnek szélesmétrű Cavatináját és Lavottának a régmult századból előmosolygó Mennettjét sorolják.

Van-e bájosabb megnyilatkozása a szépeknek, mint midőn egy könnyűt leányarcon a mosoly jelenik meg? Ez a kép jut eszünkbe, midőn ezt a mennettet hallgatjuk.

Oly egyszerűen, közvetlenül hangzik, oly kecses mozdulatokkal halad előre, szinte ismételve ama hangokat, melyeket előre kitalálnak vélünk, hogy az üde ifjúságról duzzadó kedves téma nyomán beleéljük magunkat abba a visszahozhatatlan elmúlt világba, melyből ez a csodálatos mű kacagó kísértetként lopózik elő, hogy megfájdítsa sziveinket és kicsalja a sóhajt: *miért kelle annak elmulnia.* A mi végül a vendég-énekesnő műsorát illeti, eleget vélünk azzal mondani, hogy Groneman k. a. a legkittinőbb coloratur-művésznők egyike és különös kedvezéskép műsorát mégis csupa lyrai dalokból, főként holland szerzők műveiből válogatta össze. S.

MŰSOR:

Vasárnap, d. u. márc. 25. „Postásfiú és a huga”. Bohózat. (Bérletszünet.)

Este: „Arany ember”. Szinmű. Jókai ünneplés. (Bérletszünet.)

Bérlet 146. szám (B)

Pénteken, 1906. évi március hó 23-án: Szemes legény, szemes leány. Operette 1 felvonásban. Irtá: Philippa Giló.

S Z E M É L Y E K:

Piere Karguinol, szénáros Ternyei Lajos.
Teréz Volberzeg, szénáros — — — Zilahyné Vilma.
leány — — — — —
Bidár, a rendőrbiztos 2-ik — — — Polgár Sándor.
titoknoka — — — — —
Tardivel — — — — — Békés Gyula.

Est követi:

BÁLKIRÁLYNŐ.

Eredeti vigjáték 1 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Füleky Boldizsár	— —	Vadász Lajos.
Natalis, neje	— —	Ardai Ida.
Jozefie, leányuk	— —	Szabó Irma.
Szabó Elemér	— —	Ternyei Lajos.
Fodor Thasziló	— —	Zilahy Gyula.
Temesy Laci	— —	Dési Alfréd.
Gyarmathy Pista	— —	Sarkadi Vilmos.
Keresztesi Abris	— —	Kondor Ernő.
Jean	— —	Szabó Gyula.

Holnap, szombaton, március hó 24-én:

DRÁMA A TENGER FENEKÉN.

Látványosság.

János vitéz. Tegnap a régen látott, de mindég nagy közönséget vonzó János vitéz operett került színre telt ház előtt. A címszerepet Zilahyné S. Vilma játszotta és énekelte, akinek művészi alakítását most is ünnepelte a közönség s színpadraléptekor is mindég zajos tapsokban adott kifejezést a művésznő iránti szeretetének. A többi szereplők a szokott jék. Percel Karola zsinális magyar szülő tanácsát meg is ismételtették.

Szenes leány . . . Bálkirálynő. Ma este közbejött műsorváltozás miatt a Szenes leány s legény c. operett került színre, melyben legutóbb Zilahyné Vilma és Ternyei Lajos szerepelt nagy sikert. Ezt követi a Bálkirálynő, melyben Zilaky Gyula nyújt művészi alakítást.

Színházi hírek. Szombaton a Dráma a tenger fenekén látványos színmű kerül színre, a melynek díszletkiállítását nagy felkészüléssel fog kelteni. Vasárnap délután a Postás fiú és huga c. kacagató bohózat este pedig Jókai Mór emlékére az Aranyember kerül színre.

Csak ott vásároljunk ezután, hol a Magyar Védőegyesület „Kirákati védőtáblája” megvédi a hazafias vásárló közönséget a megtévesztéstől!

H I R E K.

Városi villamos művek.

Kétségtelen dolog hogy az utóbbi időben a tanács, a város vezetősége részéről sokszorba érte városunk jóhírnevét; de azokra mi apportunisták még találhatunk nagy jó akarattal méltóságot hivatalnokaink vesztélyeztetéit anyagi érdekéből. Amaz önvádától sem menthetjük magunkat, hogy jó részben ez a mi mulasztásunkból is történt így, mert nem igyekeztünk kértalanításukra alapot gyűjteni.

De azt ami itt e kérdésben készül azt az arcpirító szöveget rólunk senki és semmi le nem mosso.

Kiütve kezünkben minden fegyver alkotmányért folyó kétségbeesett küzdelemben csupán örendelkezésünk ama szükkőre maradt ez ideig érintetlen, hogy ott akkor attól vásároljunk avval dolgoztassunk aki hozzánk legközelebb áll, aki vér a vérünkben, test a testünkben.

Ma midőn országos zérte óriási hullámon csapong a nemzeti lelkesedés, hogy ott ártunk ellenségünknek ahol büntetlenül tehetjük gazdasági téren. Önök itt e nagy szép munkát osztrák kézbe akarják juttatni? Ellenségünknek akarnak pénzt és munkát juttatni, midőn a mi munkásaink ezrei kétségbe esve küzdenek a megélhetésért elvándorolnak messze idegenbe a beteni falatért.

Az meg nem történhetik, mert ama hívány néhány ezer korona amit e címen esetleg megtakarítanánk a gyalázat bélyegét sütné homlokunkra.

Legyen elég a szégyenből. Embereljünk meg magunkat. Ennyit a dolog erkölcsi

részéről és most már a lényegre térhetek át. A múlt év őszén midőn itt e tárgyban a nagy viták folytak, nem lévén kellően tájékozva, abba bele nem fogtam: úgy gondolkozván szakemberek dolga e kérdésben dönteni.

Sajnosan kellett azonban tapasztalnom, hogy abban a vitában minden megnyilatkozott csak szaktudás nem. Így kezdtem kutatni és érdeklődni ez ügy iránt és mondatom nagy eredménnyel.

Itt vannak kezeim között írásbeli bizonyítékaim, melyekből beigazolható a két versenyző cég közötti mérhetlen különbség — hazafiság, megbízhatóság, szoliditás stb. tekintetében.

Kétségtelenül igaz bizonyítékra sem szorul hogy a Ganz gyár legrégebb első rangú hazai gyáruknak, mely kivált a villamososság terén korszakalkotó nagy vívmányai val az egész világ elismerését vívta és mint ilyen a magyar munkának és tudományának szerzett becsületet a külföldön is. Ezt tanúsítják kiváló alkotásai, Olasz, Franciaország sőt Japán országokban és bizonyítják megbízhatóságát külföldön létesített fiók telepei is.

Eltekintve attól, hogy sok ezer jó magyar családnak nyújt állandóan biztos nyugodt megélhetést, melyek mindannyian mint a legutóbbi szociális mozgalmakkor láttuk hűek maradtak hazánk függetlenségéhez; e gyárnak minden alkotásáról a legnagyobb elismerés és megelégedettséggel nyilatkoznak az illetékes tényezők.

Viszont a pozsonyi Schuckert cég csak expositurája fiókja a hasonló nagy osztrák Schuckert cégnek. Itt néhány száz munkással csak kisebb szerű javító szerelő állomást tart fen. Pozsonyban munkásai nem magyarok, munkájáról a legnagyobb rosszallással megvetéssel nyilatkoznak az illetékes tényezők sőt valóságos becsepátról is szól egyik másik. Igérvén, fűt fűt, nem teljesítenek semmit és sehol végleszárolást, per nélkül nem eszközöltenek. Adataimat a közgyűlésen lesz alkalmam fehozni.

Dr. Burger Péter.

városi biz. tag.

Naszády működik. A városi igazoló választmány hiányzó tagjait és elnökeit most nevezte ki Naszády Iván kir. biztos. A választmány elnökéül dr. Kenézy Gyulát, tagokul Szentkirályi Tivadart, Vecsey Zoltánt és Josa Vincét nevezte ki a királyi biztos. A kinevezetteknek kézbesítették a királyi biztos irását, de még nem nyilatkoztak, elfogadják-e a kinevezést. Naszády kijelentette, hogy az esetben, ha az igazoló választmány nem ül össze, vagy ha a közgyűlésen egy tag sem lesz jelen, úgy Naszády felfüggeszti a város önkormányzati jogát.

Konfirmáció. Az ev. ref. leánynevelő intézetben az áldozó esütörtöki konfirmációra való előkészítések e hó 26-án, hétfőn megkezdődnek.

Végh Gyula fegyelmi ügye. Naszády Iván királyi biztos átiratot küldött a polgármesteri hivatalhoz. Az átirat azt tartalmazza, hogy a polgármesteri hivatal küldje át a királyi biztossághoz a Végh Gyula fegyelmi ügyére vonatkozó iratokat, s a közigazgatási biztosságnak e hó 5-én hozott ítéletét, még mielőtt a belügyminiszterhez felküldenék. Kovács József polgármester eleget tett a megkeresésnek.

A hotobágyi legeltetés. Farkas Albert mátai biztos jelentést tett a városi tanácsnak, hogy több gazda birkáit még az engedély elnyerése előtt kihajtatta a Hotobágyra. Az illető gazdák ellen a büntügyi osztály is megindította az eljárását. Ezzel

kapcsolatos az az értesítés, hogy a talaj lágyasága és a fűhiány miatt a jószág kihajtást április elsejére nem fogja engedélyezni a tanács.

A felfüggesztett rendőrtisztviselők ügye. Kovács Gusztáv esetéből kifolyólag Kristóffy bűnbakokat keres azon rendőrtisztviselők személyében is, akik állítólag az elpáholi megyefőnök díszes bevonulása alkalmával kötelességmulasztást követtek el. Kovács József polgármester ezen rendőrtisztviselők ellen indított fegyelmi vizsgálat vezetésével Vecsey Imre városi főjegyzőt bízta meg, aki immáron az esti órákban 6 hét óta folytatja a kihallgatásokat. — Ma este Orosz László rendőrfogalmazót hallgatta ki. Még annyi tanu kihallgatása van hátra, hogy a mostra-vizsgálat befejezése csak hetek múlva várható.

Bucsulakoma. Ma este az Angol Királynő szálloda fehér termében a törvényszéki hivatalnokok bucsulakomát rendeznek a Marosvásárhelyre távozó Altmann Hugó irodaigazgató tiszteletére. Altmann utóda a törvényszéki elnöki irodavezetője, Hetey Márton lesz.

Közgyűlés. Az ipartestületi betegsegélyező pénztárnak vasárnap, március 25-én délelőtt fél 10 órakor lesz az évi rendes közgyűlése.

Esküvő. Adler József a Falk féle bankház rokonszenves hivatalnokja e hó 27-én kedden vezeti oltárhoz Kellner Zsófikát, Kellner Dávid tekintélyes debreceni fakereskedő bájos és szeretetreméltó leányát.

A teendők sokasága. Annak folytán hogy közgyűlést december óta nem lehetett tartani, rendkívül felszaporodott az elintéznivaló akta a városházán. — A közigazgatás rendes ügymenete leginkább a jog- és pénzügyi bizottság hiányát érzi, mert tudni való, hogy ezen bizottság plénuma előtt fordul meg a legtöbb és legfontosabb ügydarab. — Többek között egy csomó, — a vendéglősök, kávéosok és pálinkamérőkre, — a békeosi iparra, a foglalkozást tudakozó és közvetítő intézetre vonatkozó szabályrendelet tervezet vár megvitatásra, ezenkívül a ref. egyházkerület azon kérvénye, amelyben a várostól főgimnázium építésére nagyobb összegű segítyt kér. Ezenkívül az apróbb ügyek egész halmaza fekszik a bizottság jegyzője, Varga Károly tb. tanácsnok asztalán.

Földművelők gyűlése. Vasárnap délelőtt 10 órakor a Korona vendéglő nagytermében a földművelési munkások gyűlést tartanak, melyen a választói joggal és a munkások helyzetével foglalkoznak. A gyűlésen ott lesz és beszédet mond Csizmadia Sándor, ez a munkásból lett valóban kiváló poeta.

Palotás magyar szalon táncról. Alföldy László okl. táncos, csinos kiállítású kotta füzetet adott ki. Az ügyes munkáról legközelebb részletesen fogunk írni. Kapható és megrendelhető Csáthy Ferenc könyvkereskedésében valamint a szerzőnél Péterfia utca. **Ára 3 korona.**

Boncolás. A közkórház bonctermében ma délben bocolták fe Oláh Julius esetét, ki gazdája lakásán hirtelen meghalt. Kovács Kálmán rendőrfogalmazó előtt dr. Balkányi Emil és dr. Balkányi Ede orvosok tartották meg a boncolást és megállapították hogy a leányt szívszélhűdés érte.

Felolvasó est. A katolikus főgimnázium tágas dísztermében folyt le a kilencedik felolvasó est. A termet egészen megtöltö a szép számú közönség tanuskodik amellet, hogy a felolvasó esték iránti érdeklődés állandóan nagy. A műsor első száma Daula Symphonie concertante-ja volt, Riesz Vilma kitűnő előadásában, Vásáry István és András simulékony hegedű játékában érvényre jutott a mű minden szépsége. Nagy érdeklődést keltett a megjelent hölgyek

körében Dobieszki Sándor felolvasása a magyar iparosról és a magyar nőkről. Ezen felolvasásával is sok hívet szerzett az eszmének. Ezután Nagy Farkasné énekel néhány kedves magyar nótát Rácz Károly kísérete mellett. A közönség kívánságára ráadást is kellett adni. Dr. Szűts István a római nőkről tartott mindvégig lebilincselő modorban érdekes felolvasást. Szép sikert aratott Pap Vilma Pósa Lajos „Ezer év mulva” című költeményének elszavalásával. A műsor utolsó pontja Podolszky Margit hegedűjátéka volt. Különösen Wianjavszky Kúriawik-jának temperamentumos előadásában mutatta be bravuros technikáját. Ezzel a változatos számokban gazdag felolvasó est véget ért.

— **Telep engedély.** A többször elutasított *Rosenthal* Mór ma délután 3 órakor csont- és rongyszedési telepre kapott engedélyt. A telepet a város engedelmével a szoboszlói ut mellett, a régi sorompón kívül állítja fel, Nagy Sándor bériő telepén. A telepszemlén *Vetéssy Béla* rendőrfogalmazó elnöklété alatt résztvevők a szakelődök és mert a telep létesítése ellen senkinek kifogása nem volt, engedélyezték.

— **Vasutasok társas vacsorája.** A vasutasok nehéz, felelősségteljes szolgálatában is a legsúlyosabb feladat hárul a mozdonyvezetőkre. Való igaz a közmondás, hogy az egyik lábuk a sirban, a másik a börtönben van. Nagy ritkaság, hogy a terhes szolgálatot kibírja valaki és a keservesen megszolgált nyugdíját élvezhesse. Most két debreceni mozdonyvezetőt ért ez a ritka szerencse. Kartársaik meleg szeretettel ünneplik ez alkalomból őket és a következő meghívót küldték szét: „Az államvasutak debreceni fűtőházának mozdonyvezetői kara két társának *Jankovics S.* mozdonyfelügyelő és *Pap András* mozdonyvezető tiszteletére fáradságos szolgálatuk után nyugalomba való vonulásuk alkalmából március 26 este az *Arany Bika* vendéglő külön dísztermében családias busu estélyt rendez, melyre tisztelettel meghívja a debreceni fűtőház mozdonyvezetői kara. A bucsuzáson az ültetvezetőség több vezető tisztviselője is részt vesz.

— **Tájékoztató.** (Népszóleti tárgyakat gyűjtők számára. A városi muzeumi bizottság megbízásából összeállította: *Dr. Boldi Zsár Kálmán*.) A debreceni városi muzeum vezetősége minden tekintetben a legnagyobb buzgalmat fejt ki, hogy a muzeumot értékes tárgyakkal gazdagíthassa. Ennek a buzgalomnak egyik megnyilvánulása az a füzet, amely „Tájékoztató” címen került ki a napokban *Dr. Boldi Zsár Kálmán* tollából a könyvpiacon. A füzet részletesen felsorolja azokat a tárgyakat, amelyek a muzeumnak érdekesek lehetnek, s az ilyen gyűjtők számára hasznos tudnivalókat jegyez fel. A kiváló irodalmi gondnal, könnyen élvezhető stílusban megírt „tájékoztató” bizonyára nagy szolgálatokat fog tenni azoknak a köröknek, amelyeknek a szerző ajánlotta.

— **A Siúr egyesület estélye.** A Siúr egyesület négy éves tanulmányának befejezése alkalmából díszlakomát rendezett, melyen *Krausz Vilmos* főrabbi, *Dr. Danzig Samu*, *Blum Mór*, ifj. *Fülöp Ignác* és *Krausz József* mondtak szebbnél-szebb beszédeket. A kedélyes társaság a késő éjjeli órákig maradt együtt.

— **Választások az ipartestületnél.** A debreceni ipartestületnél április 1-én fognak lezajlani a választások *Vetéssy Béla* rendőrfogalmazó elnöklété alatt. Választani fognak 3 rendes tagot, 36 békéltető bizottsági póttagot és 112 ipartestületi betegpénztári kiküldöttet.

— **Tanítók gyűlése.** A hajdumegyei tanítók *Gönczy Pál* nevét viselő egyesületé-

nek „debreceni járás-köre” március hó 24-én, szombaton délután 3 órakor a debreceni ref. főiskola dísztermében gyűlést tart. Tárgyak: Elnöki megajító. Az elemi iskolai rajztanítás módszerét az új népiskolai tanterv alapján, bemutatja: *Vánosa György*, ipariskolai rajztanár. Az új népiskolai tantervet ismergetti: *Kuti Zsigmond*, az egyesület titkára. Esetleges indítványok. *Dr. Barcsa János*, köri elnök. *Lippe József*, köri jegyző.

— **Ki akar tűzoltó lenni?** A városi tűzoltóságnál több állás üresedett meg. Akik pályázni akarnak, jelentkezzenek a parancsnokságnál.

— **Passzív rezisztencia.** Egy mérsékelt pártállású városatyja a minap vacsora közben hogy-hogy nem, összevezet ifjú feleségével. Valami új tavaszi toalettről volt szó, amelyhez a nagyságos asszony a törvényhatósági bizottsági tag ur tiltakozás dacára, hevesen ragaszkodott.

Egyik szó a másikat érte, végre is a férj dühösen mondta ki az ultimátumot:

— Nem vesszük meg az új ruhát! —
Punktum! Én keresem a pénzt, én vagyok az ur a háznál!

— **Mire az asszony villámló szemekkel válaszol:**

— Hát jó! Legyen! Te zsarnokoskodni akarsz! Én pedig ezennel politikai ellenfeleid pártjára állok. Kimondom a passzív rezisztenciát. Megtagadom tőled — a jövődől ujoncokat...

x **A légzőszervek** vannak égtajlatunknál fogva mindennemű betegségeknek (megtámadásnak) legjobban kitéve s így legtöbb esetben szorulnak orvosi segílyre. Szükséges ennél fogva ezen betegségek ellen hatásos gyógyszer alkalmazni, és úgy az orvosi kar, mint a szenvedő emberiség örömmel fogja üdvözölni, hogy sikerült a „*Sirolin-Roche*” nevű creosot-készítményt előállítani, amely a légzőszervek összes megbetegedésénél legjobbnak bizonyult s úgy a súlyosabb, mint pedig a könnyebb természetű hurutos bántalmakat aránylag a legrovidebb idő alatt megszüntette. A „*Sirolin-Roche*” csökkenti a köpetet, emeli az étvágyat és megszünteti az erőcsökkenést, amellyel ezen szer igen kellemes ízű és nélkülöz minden méregtartalmat. „*Sirolin-Roche*” kapható minden gyógyszerárban.

x **Régen volt és soká lesz oly kedvező alkalom olcsón vásárolni mindenféle olcsó ajándéktárgyakat, gyermek játékokat és műiparú különlegességeket mint most.** **Mentze Henrik** újdonságok áruhaza teljesen feloszlík **Piac** és **Szent Anna-utca** sarkán, a raktáron levő áruk beszerzési áron alul árusítatnak el. **Berendezés és a portále eladó.** 140—x—16.

x **Még csak rövid idig tart** **Borso Kata** debreceni kereskedő hatóságilag engedélyezett végkiárusítása, s az összes raktáron levő árukat mélyen a beszerzési áron alól árusítja el.

x **Magyar ember nem használ mást, csak a bíres Hajdusági pedrőt**, mely legjobb bajusznövesztő és ápolószert az összes bajuszpedrő készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 fillérért utánvétellel bármintve küld a készítő **Grósz Nagy Ferenc** gyógyszerész, Debrecen **Kossuth-utca.** 107—x 19.

x **A Népegélyző-Bank** megnyílt **Heti befizetési könyvecskéi** (legkisebb 10 fillér) kiválthatók **Piac-utca 42. sz. a.** **Lamprecht-palota** földszint, az udvarban. 106—x 15

TAVIRATOR.

Az adóbehajtás.

Budapest, március 23. A kormány bosszorkonyháján egyre főzik a terveket, hogy miképen lehessen a rendes adójövedelemhez jutni. A kormány egyelőre csak az ex lex előtti régi adókat akarja árveréseken át is, de azokat behajtja minden körülmények között. A hivatalnok sereg magatartásától függ, hogy az ex lex alatti adókat is behajtassa. Ha bármely hatóság ellenszöngölne a kormány rendeleteinek, az illető tisztviselőket azonnal felfüggesztik. A pénzügyigazgatóságokhoz bizalmas rendeletet intézett az új pénzügynök, melyben az adók behajtására vonatkozólag 48 óra alatt való jelentést kér. A kormány azonban nem az erőszakos végrehajtásokra fekteti a főszűlyt, hanem azt akarja, hogy az önkéntes adófizetés az egész vonalon meginduljon. Erre azonban hiába számít, mert minden józan gondolkodású magyar ember tudja a köteleességét és saját elnyomására nem adózik.

Az ujoncozás.

Budapest, március 23. Akár kiírja a kormány április 11-én a választásokat, akár nem, az ujoncozás a késő őszig nem fog megtörténni. A hadügyminiszter úgy intézkedett, hogy december 15-ig nem lesz szükség a magyar ezredeknél ujoncokra. Addig a póttartalékosok és tartalékosok fogják kitölteni a kereteket. Az erőszakos ujoncozásra azonban, ha addig nem sikerül a politikai kiegyezés, csak december végén kerül a sor.

Eötvös Báliat szabadlábbon.

Budapest, március 23. Ma délelőtt *Dr. Káldor Gyula* védő előterjesztésére a vizsgáló bíró szabadlábbon helyezte. Viszont vádlója ellen *Günspenger Gyula* ellen a vizsgálatot hamis vádaskodásért megindította. Az ítéletet, mely most már előre láthatólag vagy felmentő, vagy nagyon enyhe lesz, szombaton délelőtt 10 órakor hirdeti ki a bíróság.

Kossuth Ferenc egészségese.

Budapest, március 23. Ma délelőtt *Kossuth Ferenc* állapota váratlanul jobbra fordult úgy, hogy betegágyából is felkelhetett, sőt valószínű, hogy holnap már a vezérlő-bizottság tanácskozásában is részt vehet.

Sok a hazatérő.

Budapest, március 23. Pestmegyében a megüresedett tiszti állásokra temérdek pályázat érkezett be a királyi biztoshoz. *Csapó Loránt* darabont-alispán szerint a megüresedett 12 állásra több mint 300 pályázat érkezett be. Hej, sok a hazatérő ebben a szegény országban.

Királysértési perek.

Budapest, március 23. Az igazságügyi-ügyvivő rendeletet intézett az összes törvényszékekhez, mint sajtóbírókhoz, a melyben intézkedik, hogy minden pör, a mely politikai színezetű, lehetőleg az esküdtsek kizárásával érjen véget. A kormány azt akarja, hogy ne azok az esküdttek ítélkezzenek azon vádlóitak fölött, kik velük egy városban laknak, hanem idegen esküdttek. A bíróságok ilyfajta delegálásával akarja a kormány elérni, hogy egyes lapszerkesztők, kiket más városban nem ismernek, a koholt vád alapján elítéltesse.

Bezárják a saskört.

Budapest, március 23. A belvárosi Sas-kör ellen Parti Ferenc kerületi r. kapitány folytatja a vizsgálatot Haháthy Sándor elnököt is megidézte. Bizonyos, hogy a kört a kormány bezárhatja.

Közgazdaság.

Budapesti vág/ma havasár. Szent Mark március 23. Felhajtás: Vágón arhák: Magyar ökör 1954 magyar tehén 651, növendékmarha 14 darab, bivaly 21 darab, bika 196 darab, összesen 2830 drb. — Eladási árak: Magyar hizott ökör, legjobb minőségű 74—78 kor.-ig, kivételesen 82 kor.-ig, közép minőség 66—72 kor.-ig, silányabb minőség 56—64 kor.-ig, magyar paraszmarha jobb minőségű 64—72 kor.-ig, silányabb minőség 52—62 kor.-ig. Tarka hizott ökör legjobb minőség 76—84 kor.-ig, kivételesen 86 kor.-ig középminőség 68—74 kor.-ig, silányabb minőség 56—66 kor.-ig. Bika jobb minőségű 66—78 kor.-ig, silányabb minőség 52—64 kor.-ig. Bivaly 50—60 kor.-ig. Magyar tehén 48—70 kor.-ig. Tarka tehén 50—76 kor.-ig, kivételesen 80 kor.-ig. Kicsontozni való marha 42—50 kor.-ig métermázsánként elősúlyban. A felhajtás mintegy 700 darabbal nagyobb volt a múlt hetinél, de mivel a kereslet általában javult, valamint a konzervgyárak is 200 darab ökröt vásároltak, az irányzat élénk volt, csupan néme y esetben mutatkozik métermázsánként 1—2 korona árcsökkenés. Előreláthatólag a konzervgyárak a jövő héten ismét néhány száz darabot fognak vásárolni. A folyó hó 18 és 19 én megtartott országos vásáron elsőrendű jármos ökrökért 900—1050 koronát fizettek páronként.

Budapesti szurómarhavasár. Március 23. Felhajtás: 205 db. első borjú (közte 17 db. rugott), 8 db. leölt borjú 14 drb. növendékmarha, 46 darab első bány, 278 leölt bány. Árjegyzék: Elsőrendű első borjúért 90—108 fillérig, kivételesen 116 fillérig, középminőségű első borjúért 86—96 fillérig, leölt borjúért 100—110 fillérig, silány és rugott borjúért 60—88 fillérig, növendék marháért 44—62 fillérig kilogramonként (levonás nélkül). Élő bányokért 14—18 korona, leölt bányokért 8—10 korona páronként. Ugy a borjú, mint a bányvásáron az irányzat lanyha volt, borjувásáron az árak 2—5 fillérrel kilogramonként hátralóttak.

Kőbányai sertésüzlet. Budapest, március 23. Hizott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) 125—127 fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 138—139 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm súlyban) 133—139 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) 138—140 fillérig. Sertéslétszám: 1906 március 20-dik napján volt készlet 41 984 drb. 1906 március 21-ik napján felhajtott 383 darab. 1906 március 21-dik napján elszállított 191 darab. 1906 március 22. napjára marad készlet 42 176 darab. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Regény-Csarnok.**Tilos uton.**

Kenyeres Tóth Pállal megesezt a szomorú dolog, hogy beszo ozták katonának. — Keservesen esett neki a bucsuzás, sűrű könnyhullatások közt vált meg édes szülőitől, de leginkább mátkájától, Baranyi Zsófiától. Majd a szive szakadt meg, mikor utoljára kezet fogtak egymással. Olyan facsaró fájdalmat érzett lelkében, hogy még ő neki is egy pár kövér könnyesepp gurult le orcáján, mikor a leány sü ü zokogás között sóhajtott:

— Meglátod Pali, elfelejtesz te engem.

— Nem felejtlek el no! . . . ne sirj márc!

— Ugy érzem, sohasem látjuk egymást többet; vagy, ha látjuk is, már nem lesz hozám olyan jó szívvél, mint eddig voltél.

— Dehogy is nem! Az a három év nem a világ, majd csak eltelik valahogy. Aztán nem is lesznek messze, hisz alig fél-óránira van ide a város.

— Most még így beszél, Pali. Tudom én azt, így mondta minden legény. Járó Miska is, hogy három évre berukkolt, ezt mondta a mátkájának, aztán ott van nil most mégis a városból hozott magának feleséget. Szegény Julis meg csak sorvad bántában. Téged is megkörnyékeznek majd holmi puccos dármák, aztán hamarosan elfelejtesz engem, a hűséges párodát.

— Dehogy felejtlek, Zsófikám! Mundenban is csak érted dobog a szivem! Meglátod, ha előbb nem, hát bucsura megjövök. Jó lesz, lelkem galambom? . . . Kitancoljuk magunkat amugy magyarosan!

Erföltette a jókedvet, még egy gyöngेरikkantást is megeresztett, csak megvigasztalta szerelmesét. Pedig magának is ugyan-csak szorongott a szive. Hej! mert az a három esztendő mégis csak hoszu idő.

*

Kenyeres Tóth Pál busan fityörészt a kaszárnyában. — El-ekzedett egy nóát, de megint csak abahagyta. Sehogy sem ment a dolog. Gondolatai otthon jártak a falujában ahol most javában mulatnak: bucsu van. Hiába volt minden szép remény, nem kapott szabadságot. De nagy baj ez pedig! . . . Az ő Zsófikájának talán a szive szakad meg bántában, hogy nem megy haza. Bizonyosan azt gondolja majd, hogy megfeledezett igéretéről, hogy szélesappá lett katonáknál. Biztos! . . . Hej! ha ő lehetne most a kapitány ur Donnerfeld, az meg a regruta Tóth Pál, mindjárt a „dunkli“-ba csuktatná aztán menne haza, hogy szivére ölelhesse Zsófikáját.

Vasárnap délután volt a dolog, már a parancskiadás is elmúlt. Gondolta, ha már nem mehet haza, legalább előálgtat arra felé, hogy legalább gondolatban otthon lehessen. Ugy is lett. Megkapta az engedélyt a kimenetelre s szomoruan ballagott ki a városból az országuton. Lassan odaért a faluja határáig, ott megállt. A határt át lépni már tilos, mert nincs engedélye. Faluja ott feküdt előtte egy tíz perenyire. Leült a határdombro s onnan megegette szeméit, ha megismerné-e az ő Zsófikáját a faluban sürgölők alakok közt, mert hát éppen a kocsmá elé látott,

A szél fordult egyet s egy pár elhaló zenehangot hajtott feléje a faluból, valami vig csárdás töredékeit. Láttá lelkében a táncoló párokat, köztük az ő Zsófikáját más legény karján. Avagy talán nem is táncol, hanem valami sarokban buslakodik az ő Palija után?

Ez bizony könnyen meglehet. Így hát nemcsak az ő vidám napja, hanem a Zsófikáé is: tönkre van téve a kapitány ur Donnerfeld rossz kedve miatt. Hát igazság ez? Nem! ez nem igazság. Mem bánja ő, akármilyen lesz, de meg kell neznie, mit csinál Zsófiika, meg kell vigasztalnia. Hogy nem ő benne van a hiba, hanem a kapitány ur Donnerfeldben. Kilenc óráig kényelmesen megfordulhat, még táncolhat is egyet. És egy negyed óra mulva már ott járta ő is a többiekkel a ropogóst Zsófikájával.

Elfelejtett kaszárnyát, kapitány ur Donnerfeldet, mindent, csak a Zsófikáját látta, annak a szavát hallotta. De alig jött bele a táncba, csak megnyilik ám az ajtó, aztán belép rajta az őrmester ur Czupák, ki más különben igen fain ember, de ilyen dologban nem ismer kegyelmet. Eppen csak annyi ideje volt, hogy a szomszéd benyilóba ugorhatott hirtelen. Szerencsére az őrmester ur nem vette észre.

Mihez fogjon most? Ez ám a nagy feladat! Hej! bezzeg jó volna most a kaszárnyában heverészni az ágyon. Csak lehetne!

(Vege köv.)

**MAGYAR
állam vasutak
menetrendje**

1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul

		óra	perc	
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46	
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57	
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30	
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	25	
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—	
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6	55	
Csak Szatmár teher v. sz. sz.	este	8	24	
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11	
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	51	
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	17	
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f.	d. u.	4	36	
	m. á. vasúttól	reggel	5	35
	vásártérről —	reggel	5	44
	d. e.	8	09	
H.-Böszörmény	vásártérről —	d. e.	8	16
B.-Sz. Mihály	d. u.	11	11	
felé	vásártérről —	d. u.	11	20
	m. á. vasúttól	d. u.	4	41
	vásártérről —	d. u.	4	54
	m. á. vasúttól	este	7	—
	vásártérről —	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4	35	
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	56	
O.-Kócs — Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56	
O.-Kócs — Polgár felé vásártérről	d. u.	5	18	
Derecske — N.-Léta felé — —	reggel	9	35	
Derecske — N.-Léta felé — —	d. u.	4	51	

Bpestre érkezik:

A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35

Budapestről Debrecenbe indul:

A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15

Debrecenbe érkezik:

Budapest felől (sznmélyvenat)	d. u.	8	29
Budapest — Nagyvárad f. gyors	este	6	40
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	8	24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	8	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	57
Szatmár — M.-Szigetről — — —	d. e.	4	31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10	11
Csak M.-Szigetről — — —	este	6	43
Szatmár felől — — —	este	8	04
Kassa — Miskolc felől — — —	d. e.	8	19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs	este	11	31

B.-Sz. Mihály	vásártérről —	reggel	7	38
H.-Böszörmény	mávasúthoz	d. e.	7	40
felől	vásártérről —	este	6	22
	mávasúthoz	este	6	28
	vásártérről —	d. u.	8	29
	mávasúthoz	d. u.	8	35

F.-Abony felől vásártérről —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7	54
O.-Kócs — Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25
O.-Kócs — Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35
Derecske — Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske — Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18

Serravallo**Kina-bora vassal.**

Erdősítőszer gyöngyökkel és vérszegények és lábbadozók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő szer

Kiválóan jó ízű.

Több mint 40000 orvosi elismerő nyilatkozat.

**Kapható: I. Serravallo-nál
Trieszt-Barcola.**A gyógyszárakban pedig 1/2 lit. u. 2 K. 60 fillér.
121— 1 " 4 " 80 "

Megérkeztek
a tavaszi idény újdonságok:
Női ruha és costum selymek
hozzá való legújabb diszek.
Bluz selymek, Divatos gyapjú delinek
gyönyörű választékban
Fekete gyászkelmekben
állandó nagy raktár
jutányos szabott árakhoz
SZABÓ LAJOS FIAI
108-x - 20 **DEBRECEN** 2
Vászon, divat és szőnyegáruháza.
Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk.

A KI ELADNI KIVÁN

butort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát, üzletet, műhelyi lakást stb. vagy

A KI
mindezeket vétel vagy bérbevételi céljából keres

A KINEK
ismeretség hiányán

házastársra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztra, kulcsárra, vinczellőre, kertészre, kulcsárnőre, gazdaszszonyra, szakácsnőre, szobaleányra mosónőre, házi- vagy irodaszolgárra, pénzbeszedőre, házmesterre, stb-re. van szüksége

A KI BERBEADNI KIVÁN

birtokeket, házat, vadászterületet, telket, kocsi, lovat.

A KI
valamely állást betölteni kíván; legbiztosabban célt ér, ha a

„Debreczen“
apró hirdetési rovatát haeználja.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel tiszta és ment káros alkatrészeketől.
Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht Gyár, ut Aussigban bárkinek, a ki bebizonyítja hogy szappana a „SCHICHT“ névvel valamely káros keveréket tartalmaz.

SCHICHT-szappan!

(„SZARVAS“ vagy „KULCS“-szappant)
Megtakarít pénzt, időt és fáradságot.
A ruhát kiméli és megóvja.

Mindenemü ruha és mo | **Hófehér ruhát ad.**
vási módszer részére a leg | **A színeket emeli, fénylővé és**
jobb és legolecsóbb. | **világossá teszi.**

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darabszappan „Schicht“ névvel és a „szarvas“ vagy a „kulcs“ védjeggyel legyen ellátva. 125-x

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekevények

az egyedüli foglalkozási játék a melyet a gyermekek mindig szívesen játszanak. Egyig játékszer sem oly sokoldalú, érdekes és olcsó, mint az elpusztíthatatlan Horgony-Kőépítőszekevény, mely minden egyes kiegészítőszekevénytel tanulmányosabbá és a gyermekek nézve kedveltebbé válik. Néhány év óta minden egyes Horgony-Kőépítőszekevény a gyorsan kedvelté vált

Horgony-Hidépítőszekevények

által is természetesen kiegészíthető, úgyhogy a gyermekek egy ilyen szekevény beszerzése után pompás vashidakat is felállíthatnak. Hogy mindenkoru gyermek számára egy megfelelő szekevényt könnyen és biztosan kiálaszthassunk, hozassuk meg az alant jegyzett cégtől a szép képes kőépítőszekevény árjegyzéket, mely kívánatra ingyen beküldetik és számos építési minta- és felette érdekes elismerő nyilatkozatot tartalmaz.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekevények és Horgony-Hidépítőszekevények, valamint a Horgony-Mozsák- és egyéb felette érdekes rakási-játékok minden finomabb játékszerüzletben 75 fillértől, 1.50, 3 koronáig és magasabb áron kaphatók. A sok utánzat miatt azonban bevásárláskor igen óvatosak legyünk és minden egyes szekevényt a híres „Horgony“ gyárijeggyel együtt hamisítvány visszautasítsunk; mert oktanal volna jó pénzt egy értéktelen hamisítványért kifizetni! A ki zenekedvelő, az kérje még árjegyzéket a híres mperator zenélőművekről és beszélőgökökről.

Richter F. Ad. és Társa.
kir. udvari és kamarsai szállítók, **BÉCS,**
Iroda és raktár: **I. Operngasse 16, Gyár: XIII. (Hietzing).**
Rudelstadt, Nürnberg Olten (Sváje), Rotterdam, Szt.-Petersvár, New York.

Járassa és olvassa a

„Biztosítási és Közgazdasági Lapokat“

minden szakember

E lap kilenc évi fennállása alatt fényesen beigazolta **szükséges és nélkülözhetlen** voltát és méltán rászolgált arra a hatalmas pártfogásra, melyben az igazgatóságok részesítették és hivatalból is ajánlották.

A lapot egy szerkesztőbizottság vezeti, amely bizottságban minden társulattól részt vesz egy-egy szakember s így a lap — az osztrák-magyar monarchia összes lapjai között — **a legjobban értesült szakújság.**

Pontosan beszámol a biztosító-intézetek működéséről, közli a kinevezéseket előléptetéseket, fontosabb biztosítási pereket, híreket, belföldi eseményeket. „Külföld“ rovatában beszámol az idegen országokban történetekről. A lap mindig friss, mindig változatos és hasznos, mert aki állást és tisztviselőt keres, leghamarább e lapnál érhet célt.

Előfizetési ára egész évre 5 frt. negyedévre 1 frt. 50 kr.

Kérjen mutatóvényszámát a kiadóhivataltól,

Budapest, VII. Vörösmarty-utca 14.

A lap Bécsben német nyelven is megjelenik!

! Biztosítással foglalkozóknak nélkülözhetlen ! | | Kartársak támogassák e lapot ! |

APRÓ HIRDETESEK.

Díja 10 szögig 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűvel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

A
DEBRECEN
szerszámgyártó
és
kiadóhivatalának
Telefon száma
412.

Eladás.

Matt ág
teljesen új állapotban nagyon olcsón eladó. Kötőmalom u. 17. szám alatt.

Kiadó bolt
belyeg lakással Csapó u. 28. szám. Értekezni ugyanott és Piac u. 44. szám alatt.

Gazdáknek fontos.

A leggyorsabb és legmegbízhatóbb Benzinmotorok minden vezda által,

gizsgázott engedély nélkül üzembe helyezhetők, kapcsolatban a legelismertebb jóságú cséplő-gépekkel, előnyö-áron és kedvező fizetési feltételek mellett szállít a

Herkules-motorgyár

Budapest, V., Váci-ut 30.

Allandó nagy motorkiállítás. — Motor-cséplőgépek mindenkor üzemben láthatók. — Teljes jótállás kitűnő-működésért. Arlap ingyen. 124-x-2

Közönséges

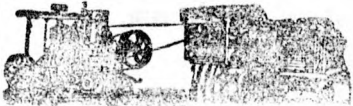
csomag posta könyv félárban kapható a kiadóhivatalban. Csapó u. 10 sz.

Sestakertben

a nagyerdei járásban modern, kényelmes villa, fenyves parkkal, gáz bevezetéssel, jövizű kúttal, 1400 négyszög öljő kerben levő termő szőlővel eladó, Értekezhetni Piac utca 44. sz. ügyvédi irodában 183-x14.

Posta könyv

ajánlott levelekhez félárban kapható a kiadóhivatalban Csapó u. 10 sz.

Dr. Politzer Sanatóriuma

és vízgyógyintézet,

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 7. sz.

Egész éven át nyitva.

Vízgyógymódok. Villanygyógyászat, szénsavas-, törpefenyő és ásványfürdők, forróvízkezelés, Vibrációs masszázs, hizlaló és soványító gyógymód. Inhalatók. **Javallatok:** Idegesség minden neme szív, tüdőbaj. Edző eljárások. Izom és izom-csúznál forró légtömeggel bámulatos gyógyeredmények. — Kitűnő ellátás, szép betegszobák, penzió (lakás és ellátás) naponta 5 és 7 korona. Allandó orvosi felügyelet. Felvilágosítással szívesen szolgál:

Dr. POLITZER JAKAB, az intézet tulajdonosa és vezetője.

Meggyőződhet

árunk versenyképességéről, mert kötésszerűleg megvettünk.

Legnagyobb vászonszövőgyárak

egyikétől 10000 vég 30 rőfös legkitűnőbb minőségű vásznat, tehát szállíthatunk minden magántogyasztónak és viszontelárusítónak

legelsőrendű rumburgit	84 ctmtr széles 5 frt 70 krjával
legfinomabb battisztvásznat	84 „ „ 6 „ 10 „

eszerint legalább 30 százalékkal olcsóbban mint bárki más, utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett.

== Meg nem felelő áruért a pénz visszaadatik. ==

Senki el ne mulasztja e soha vissza nem térő kedvező alkalmat!

MELLER L. Egyed.

Hungária Vászonáruház

Budapest V. Váci-körut 26.

Natóságilag engedélyezett végkiárulás.

Üzletem teljes feloszlata miatt az összes raktáron levő árukészletet, (dizművek, bőr áruk, acél áruk, utazási cikkek, férfi divat stb.)

beszerzési áron alól árusítom ki.

Ezen ritka kedvező alkalmat a m. t. vevő közönség figyelmébe ajánlom.

Teljes tisztelettel

Borsos Kata

DEBRECEN, VÁROSHÁZA.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközlők, csomagolást nem számítok.

117 x -10.